

Suomalaisen Tiedeakatemian varainkäyttö

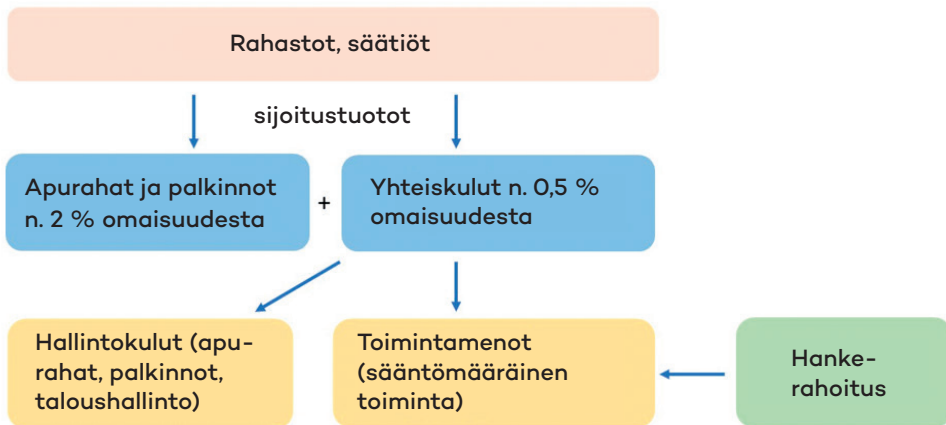
TIEDEAKATEMIAN VARALLISUUS

Tiedeakatemian ja sen hallinnoimien omakatteisten rahastojen (Vilho, Yrjö ja Kalle Väisälän rahasto, Eino Jutikkalan rahasto, Matematiikan rahasto ja Suomalaisen Tiedeakatemian Emil Aaltosen rahasto) varallisuuden arvo oli vuoden 2024 lopussa 227,8 miljoonaa euroa (208,6 miljoonaa euroa vuonna 2023). Yhdistyksen varainhoitoa ohjaa sijoitusstrategia, joka on hyväksytty hallituksen kokouksessa 2017 ja päivitetty 2021. Sijoitusomaisuuden tuoton tarkoituksena on kattaa Tiedeakatemia ja sen rahastojen jakamat apurahat ja palkinnot sekä toiminnan menot.

Merkittävä osa Tiedeakatemian varoista on sijoitettu osakkeisiin. Osakesijoitukset on tehty Helsingin pörssissä noteerattuihin osakkeisiin ja ulkomaisiin pörssiyhtiöihin osakerahastojen kautta. Suurin yksittäinen sijoitus on Väisälän rahaston omistus Vaisala Oyj:n osakkeista, jonka arvo vuoden 2024 lopussa oli 62,4 miljoonaa euroa. Muut sijoitukset kohdistuivat osakkeisiin

69,7 %, korkoinstrumentteihin 16,7 %, kiinteistöihin 5,0 % ja pääomarahastoihin 8,6 %. Maantieteellisesti merkittävimmät sijoitusten kohteet olivat Suomi 48,6 %, muut Pohjoismaat 1,9 %, muu Euroopan unioni 10,4 %, Iso-Britannia 1,5 %, Yhdysvallat 20,4 %, Japani 1,7 % ja Kiina 1,0 %. Sijoituksista suurin osa kohdistuu teknologiateollisuuteen 37,6 %, rahoitusalaan 7,7 %, muuhun teollisuuteen 7,1 % ja terveydenhuoltoalaan 4,0 %.

Osake- ja korkosalkku oli täyden valtakirjan salkunhoidossa. Pääsalkunhoitajana on toiminut Nordea ja toisena salkunhoitajana on ollut Evli. Salkunhoidon ulkopuolella olivat ns. vaihtoehtoiset sijoitukset (suora kiinteistöomistus, kiinteistörahasot, pääomarahastot) sekä Vaisala Oyj:n osakkeet. Väisälän ja Jutikkalan rahastot omistavat Mariankatu 5:n toimistohuoneistot, joiden kirjanpitoarvo oli noin 3,1 miljoonaa euroa. Muutoin kiinteistösijoituksia on tehty pääosin eQ:n kiinteistörahasotjen kautta. Tiedeakatemian vaihtoehtoisten sijoitusten ohjelmassa sijoitetaan

Kuva 1. Suomalaisen Tiedeakatemian talouden rakenne

kiinteistörahastojen lisäksi listaamattomiin yrityksiin private equity -rahastojen kautta. Pääyhteistyötahona on Hamilton Lane.

Tiedeakatemia painottaa sijoitusten vastuullisuutta. Sekä sijoitusten ESG-riskiluokitus (16,6) että hiilijalanjälki (52,5 hiidioksiditonnia/milj. USD) ovat matalia ja heijastavat Tiedeakatemian salkun vastuullisuuden korkeaa tasoa.

Vuoden 2024 aikana Tiedeakatemian hallinnoiman omaisuuden markkina-arvo kasvoi 18,9 miljoonaa euroa. Arvon nousu johtui erityisesti Vaisala Oyj:n sekä Yhdysvaltain osakekurssien vahvasta kehityksestä. Samalla saatiin osinko-, korko- sekä vuokratuottoja 4,4 miljoonaa euroa. Sijoitusomaisuuden kokonaistuotto (omaisuuden arvonnousu, osinko-, korko- ja vuokratuotot) oli 23,0 miljoonaa euroa eli 11 % (6 % vuonna 2023). Sijoitusstrategian mukainen reaali-nen tuottotavoite on 4 % vuodessa.

Tiedeakatemia hallinnoi Emil Öhmanin Säätiötä sekä Hilikka ja Otto Brusiinin Säätiötä, joiden luvut eivät sisälly edellä mainittuihin. Näiden säätiöiden yhteinen

varallisuus oli vuoden lopussa 5,0 miljoonaa euroa.

TOIMINNAN KULUT

Tiedeakatemian varsinaisen toiminnan kulut olivat yhteensä 1 887 165 euroa, josta henkilöstökulut olivat 1 148 476 euroa. Toiminnan kulut katettiin Tiedeakatemian omien sijoitusten tuotolla sekä omakattesilta rahastoilta ja Tiedeakatemian hallinnoimilta säätiöiltä perityillä yhteiskulukorvauksilla. Lisäksi Tiedeakatemian toimintaan saatiin hankerahoitusta. Julkaisutoiminnan menot katettiin valtion avustuksella ja julkaisujen myyntituotoilla. Varsinaisen toiminnan kulut olivat 42 % Tiedeakatemian sijoitusten kassavirrasta (osinko-, korko- ja vuokratuotot) ja 0,5 % sijoitusomaisuuden arvosta, hankerahoitus huomioden alle 0,4 %. Tilikauden alijäämä oli 205 218 euroa.

Tiedeakatemian tulojen jakautuminen menoluokkiin ilmenee kuvasta 1.

Rahastoista ja Tiedeakatemian omista varoista myönnettiin apurahoja ja palkintoja yhteensä noin 2,7 miljoonaa euroa (vuonna 2023 noin 2,6 miljoonaa euroa):

- Tiedeakatemian omista varoista palkintona 35 000 € (40 470 €)
- Väisälän rahastosta apurahoja ja palkintoja 2 160 232 € (2 078 727 €)
- Matematiikan rahastosta apurahoja ja palkintoja 35 711 € (32 440 €)
- Jutikkalan rahastosta apurahoja ja palkintoja 566 060 € (519 943 €)

Apurahat ja palkinnot olivat 61 % sijoitusten tuottamasta kassavirrasta ja 1,2 % vuoden lopun varallisuuden arvosta. Edellä olevien lukujen lisäksi Brusiinin ja Öhmanin säätiöt myönsivät yhteensä 110 600 euroa apurahoja.

OMAISUUDENHOITO- TOIMIKUNTA

Tiedeakatemian omaisuudenhoitotoimikunta toimii varainhoitoasioissa hallituksen ja varainhoitajan tukena. Toimikunnan asema on määritelty Tiedeakatemian 24.11.2017 voimaan tulleissa säännöissä sekä sijoitusstrategiassa. Toimikuntaan ovat vuonna 2024 kuuluneet esimies Tuula Linna, varaesimies Heikki Mannila, varainhoitaja Hannu Vartiainen, pääsihteeri Pekka Aula, matemaattis-luonnon-tieteellisen osaston sihteeri Juha Kinnunen ja humanistisen osaston sihteeri Päivi Pahta. Kutsuttuina asiantuntijajäseninä toimivat Anders Ekholm ja Ralf Sunell. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

*Hannu Vartiainen
varainhoitaja*